

Porgandite haruliseks kasvamisel võib olla mitu põhjust – ebasobivast mullast ja liigniiskusest kahjuriteni.

Väärarenguga porgandid

Mul on tekkinud mure porganditega. Paljud juurikad jäid väikeseks ja kasvasid mitmeharuliseks. Eelmisel aastal oli palju karvaseid, lõhenenud ja korbaste laikudega porgandeid. Miks ma enam ehtsat sirget porgandit ei saa?

Vastab

VÄINO PALLUM

Kui porgandid kasvavad haruliseks, olles sealjuures sagedasti lühikesed peajuurika ja peenemate kõrvalharudega, siis sellel on mitu põhjust.

Peamine süü on porgandile ebasobiv muld: kas on liigselt tihenenud või kividerohke või peitub selles ohtralt lagunemata sõnniku- ja mullatükke. Harvem põhjustab väärarengut toitainete paiknemine mulla pindmises kihis või hoopis boori puudus.

Lühikesed ja narmasjuurte pahmakaga porgandid kasvavad pinnase liigniiskuse või -kuivuse korral.

Liigniiskus põhjustab mangaani omastamise häire. Märg ja külm muld pidurdab ka porgandi kasvu, värvus jääb heledaks, eriti juurika

alumises osas ning sorditunnused ei arene kuigi hästi välja. Samuti takistab taimel mangaani kättesaamist mulla ülearune kaltsiumisisaldus.

Peale mulla iseärasuse võib porgandijuurika karvasuse tekkeks põhjust anda porgandi-lehekirbu (*Triozia viridula*) tegevus. Kahjur imeb mahla porgandilehtedest juba pärast taimede tärkamist. Lehed kipuvad ja tõmbuvad krussi, leherosett on koheva välimusega. Lehtede keerumise ja moondumise põhjuseks on kahjuri poolt taimekoosse eritatud ferment. Kahjustatud taimede juurikad jäävad väikeseks, on maitsetud, puituvad ja kattuvad tihedalt narmasjuurtega. Kui kahjustus tekib taime varajases (1–4 pärislehe) arengufaasis, jääb saak saamata.

Teine kahjur, kelle imemise tõttu jäävad porgandijuurikad kiduraks ja muutuvad karvaseks, on mullas taimejuurtel toituv põhjapahk-kiduuss (*Meloidogyne hapla*). See palja silmaga nähtamatu nematood levib rohkem liivakatel muldadel. Seda paharetti on Eestis leitud ca 100 taimeliigil.

Porgandite lõhestumist põhjustab mullaniiskuse järsk suurene-

mine, nt kui pikale kuivaperioodile, mil peenraid ei kastetud, järgneb tugevate vihmahoogudega ilm.

Ka ülekasvanud porgandid kipuvad kergesti lõhenema.

Kolmas põhjus võib olla boori puudus, õigemini boori omastamise häire, mis tekib porgandile liiga lubjarikkas mullas.

Porgandijuurikate koore korgistumine tekib tihenenud ja püsivalt niiske mulla korral, kui taimedel on samal ajal kaltsiumivaegus. Esialgu moodustuvad juurikakoorele väikesed mõne mm sügavused laiud, mis hiljem tumenevad ja korgistuvad.

Tulevikus pidage kinni viljavaheldusest, ärge kasvatage porgandit ühel ja samal kohal enne 4–5aastast vaheaega. Ärge külva-ke porgandit tuulevarjulisse kohta, vaid eemale hekkidest ja varjuandevatest puudest.

Kuna porgand eelistab kergepoolset huumus- ja lubjarikast mulda, vältige rasket halvasti õhustatud ja kergesti paakuvat pinnast. Vajadusel saate rasket mulda parandada, kui segate sellesse komposti, kõdusõnnikut, turvast ja liiva.